

“Пътища и пътни съоръжения” АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2019 година

гр. Варна

Съдържание

	Страница
Доклад на независимия одитор	-
Консолидиран счетоводен баланс	3
Консолидиран отчет за приходите и разходите	5
Консолидиран отчет за собствения капитал	7
Консолидиран отчет за паричните потоци	8
Приложение към консолидирания финансов отчет	9

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До АКЦИОНЕРИТЕ
на „ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ“ АД
гр. Варна

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на „Пътища и пътни съоръжения“ АД и неговото дъщерно дружество („Групата“), съдържащ консолидирания счетоводен баланс към 31 декември 2019 г. и консолидирания отчет за приходите и разходите, консолидирания отчет за собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, съдържащо обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2019 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Обръщане на внимание

Ние обръщаме внимание на Приложение № 23 Събития, настъпили след датата на консолидирания финансов отчет към консолидирания финансов отчет, което оповестява съществено некоригиращо събитие, свързано с разпространението на пандемията от коронавирус (COVID-19). Нарушаването на обичайната икономическа дейност в Р България в резултат на COVID-19 може да повлияе неблагоприятно върху операциите на Групата, в частност върху приходите от продажби и върху събираемостта на вземанията на Групата. Поради непредсказуемата динамика на COVID-19, на този етап практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния ефект на пандемията. Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на консолидирания доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с НСС, приложими в България, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови

нейната дейност, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането,

надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Жечка Димитрова Симеонова
Регистриран одитор

ул. „Топола“ № 15
гр. Варна

29 юни 2020 година

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

ЕИК: 103280334

КОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на “Пътища и пътни съоръжения” АД
към 31 декември 2019 година

АКТИВ

ПАСИВ

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	приложение	Сума (в хил. лв.)		РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	приложение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
A. Нетекущи (дълготрайни) активи				A. Собствен капитал			
I. Нематериални активи				I. Записан капитал		91	91
1. Концесии, патенти, лицензи, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи		132	22	II. Резерви			
2. Предоставени аванси и дълготрайни нематериални активи в процес на изграждане		46		1. Законови резерви		9	9
Общо за група I:	4.1	178	22	2. Други резерви		28241	27807
II. Дълготрайни материални активи				Общо за група II:		28250	27816
1. Земи и сгради, в т.ч.:		7114	7226	III. Натрупана печалба (загуба) от минали години, в т.ч.:		271	128
- земи		5772	5760	- неразмразена печалба		271	128
- сгради		1342	1466	Общо за група III:		271	128
2. Машини, производствено оборудване и апаратура		9043	8633	IV. Текуща печалба (загуба)		531	577
3. Съоръжения и други		5195	3750	Общо за раздел A:	9	29143	28612
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане		6962	5024	B. Провизии и сходни задължения			
Общо за група II:	4.1	28314	24633	1. Провизии за пенсии и други подобни задължения	12.1	362	306
III. Дългосрочни финансови активи				2. Провизии за данъци, в т.ч.:		527	552
1. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	4.2	2097	1829	- отсрочени данъци	10	527	552
2. Финансови активи, обявени за продажба	4.2	14	14	3. Други провизии и сходни задължения	12.2	97	85
3. Инвестиционни имоти	4.3	2962	2813	Общо за раздел B:		986	943
4. Предоставени заеми	4.4	3		B. Задължения			
Общо за група III:		5076	4656	1. Задължения към финансови предприятия, в т.ч.:		6097	3738
IV. Отсрочени данъци	10	157	135	до 1 година		5712	3689
Общо за раздел A:		33725	29446	над 1 година		385	49
B. Текущи (краткотрайни) активи				2. Получени аванси, в т.ч.:		117	1073
1. Материални запаси				до 1 година		117	1073
1. Суровини и материали		442	830	3. Задължения към доставчици, в т.ч.:		3914	696
2. Незавършено производство		18	665	до 1 година		3914	696
3. Продукция и стоки, в т.ч.:		1312	1871	4. Задължения, свързани с асоциирани и смесени предприятия, в т.ч.:		3 540	2 610
- продукция		1018	1548	до 1 година		1 895	1 175
- стоки		294	323	над 1 година		1 645	1 435

Приложението, представено на страници от 9 до 63, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

ЕИК: 103280334

КОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на “Пътища и пътни съоръжения” АД
към 31 декември 2019 година
(продължение)

АКТИВ				ПАСИВ			
РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	приложение	Сума (в хил. лв.)		РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	приложение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
4. Предоставени аванси		242	6	5. Други задължения, в т.ч.		856	1 191
Общо за група I:	5	2 014	3 372	до 1 година		855	1 184
II. Вземания				над 1 година		1	7
1. Вземания от клиенти и доставчици		6 736	3 455	- към персонала, в т.ч.:		502	372
2. Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия		533	1 414	до 1 година		502	372
3. Други вземания, в т.ч.:		3 925	2 880	- осигурителни задължения, в т.ч.:		144	116
над 1 година		5	5	до 1 година		144	116
Общо за група II:	6	11 194	7 749	- данъчни задължения, в т.ч.:		108	541
III. Парични средства, в т.ч:		154	298	до 1 година		108	541
- в брой		51	75	Общо за раздел В, в т.ч.:	11	14 524	9 308
- в безсрочни сметки (депозити)		103	223	до 1 година		12 493	7 817
Общо за група III:	7	154	298	над 1 година		2 031	1 491
Общо за раздел Б :		13 362	11 419	Г. Финансирания и приходи за бъдещи периоди, в т.ч.:	13	2 726	2 244
В. Разходи за бъдещи периоди	8	292	242	- финансирания		2 726	2 244
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В)		47 379	41 107	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г)		47 379	41 107

16 юни 2020 г.

Ръководител:

инж. Росен Иванов Колезиев

Регистриран одитор:

Съставител:

Снежана Владимирова Калова

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

ЕИК: 103280334

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на “Пътища и пътни съоръжения” АД
за 2019 година

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
А. Разходи				Б. Приходи			
1. Намаление на запасите от продукция и незавършено производство		1 266	630	1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	14	27311	23066
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	16	18406	16192	а) продукция		24338	19510
а) суровини и материали		10036	8224	б) стоки		577	1331
б) външни услуги		8370	7968	в) услуги		1341	1359
3. Разходи за персонала, в т.ч.:	17	4533	3589	г) наеми		1055	866
а) разходи за възнаграждения		3886	3051	2. Разходи за придобиване на активи по стопански начин	14	443	438
б) разходи за осигуровки		647	538	3. Други приходи, в т.ч.:	14	956	1370
4. Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:		2418	1955	а) приходи от финансираня		354	141
а) разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи, в т.ч.:		2162	1654	Общо приходи от оперативна дейност (1 + 2 + 3)		28710	24874
аа) разходи за амортизация	4	2162	1654	4. Други лихви и финансови приходи, в т.ч.:		66	61
б) разходи от обезценка на текущи (краткотрайни) активи	6.2	256	301	а) положителни разлики от промяна на валутни курсове		1	1
5. Други разходи, в т.ч.:	16	1613	1964	Общо финансови приходи	18	66	61
а) балансова стойност на продадените активи		322	1088	5. Дял от печалбата на асоциирани и смесени предприятия	4.2	275	177
б) провизии		20	18				
Общо разходи за оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4 + 5)		28236	24330				
6. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи (краткосрочни) активи, в т.ч.:		2	3				
а) отрицателни разлики от промяна на валутни курсове		2	3				

Приложението, представено на страници от 9 до 63, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

ЕИК: 103280334

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на “Пътища и пътни съоръжения” АД
за 2019 година
(продължение)

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
7. Разходи за лихви и други финансови разходи		195	246				
Общо финансови разходи (6 + 7)	18	197	249				
8. Печалба от обичайна дейност		618	533				
Общо разходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)		28433	24579	Общо приходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5)		29051	25112
9. Счетоводна печалба (общо приходи—общо разходи)		618	533				
10. Разходи за данъци от печалбата	19	87	(44)				
11. Печалба (9 - 10)		531	577				
12. Печалба за групата		531	577				
Всичко (Общо разходи + 10 + 11)		29051	25112	Всичко (Общо приходи)		29051	25112

16 юни 2020 г.

Ръководител:

инж. Росен Иванов Колелиев

Регистриран одитор:

 0249 Жечка Симеонова
 Регистриран одитор
 29 юни 2020 г.

Съставител:

Снежана Владимировна Калова

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 Г.

ЕИК: 103280334

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
на "Пътища и пътни съоръжения" АД
за 2019 година

(хил.лв.)

Показатели	Записан капитал	Премии от емисии	Резерв от последващи оценки	РЕЗЕРВИ				Финансов резултат от минали години		Текуща печалба/загуба	Собствен капитал, не принадлежащ на групата	Общо собствен капитал
				Законови	Резерв, свързан с изкупени собствени акции	Резерв съгласно учредителен акт	Други резерви	Неразпределена печалба	Непокрита загуба			
1. Салдо в началото на отчетния период	91			9			27807	128		577		28612
2. Финансов резултат за текущия период										531		531
3. Разпределения на печалба							434	143		(577)		
4. Салдо към края на отчетния период	91			9			28241	271		531		29143

16 юни 2020 г.

Ръководител:

инж. Росен Иванов Колелиев

Регистриран одитор:

29 юни 2020 г.

Съставител:

Снежана Владимирова Калова

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

ЕИК: 103280334

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
на "Пътища и пътни съоръжения" АД
за 2019 година

(хил.лв.)

Наименование на паричните потоци	текущ период			предходен период		
	постъп-	плаща-	нетен	постъп-	плаща-	нетен
	ления	ния	поток	ления	ния	поток
а	1	2	3	4	5	6
А. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ						
1. Парични потоци, свързани с търговски контрагенти	33515	24753	8762	30469	24280	6189
2. Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения	5	4580	(4575)	8	3709	(3701)
3. Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденди и други подобни		64	(64)		35	(35)
4. Парични потоци по положителни и отрицателни курсови разлики		2	(2)		2	(2)
5. Платени и възстановени данъци върху печалбата		171	(171)			
6. Платени и възстановени данъци и такси (без данъци върху печалбата)		1457	(1457)		814	(814)
7. Парични потоци, свързани с правителствени дарения за текуща дейност	66		66	7		7
8. Концесионни възнаграждения		99	(99)		320	(320)
9. Други парични потоци от основна дейност	69	475	(406)	53	392	(339)
Всичко парични потоци от основна дейност	33655	31601	2054	30537	29552	985
Б. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ						
1. Парични потоци, свързани с дълготрайни активи	328	4867	(4539)		2482	(2482)
2. Парични потоци, свързани с правителствени дарения за дълготрайни активи	770		770	1268		1268
3. Парични потоци, свързани с лихви, комисионни, дивиденди и други подобни	129		129	243		243
4. Парични потоци свързани с предоставени заеми	528	2115	(1587)	1145	951	194
Всичко парични потоци от инвестиционна дейност	1755	6982	(5227)	2656	3433	(777)
В. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ						
1. Парични потоци, свързани с получени заеми	8782	5508	3274	2588	2113	475
2. Парични потоци от лихви, комисионни, дивиденди и други подобни		62	(62)		129	(129)
3. Плащания на задължения по лизингови договори		184	(184)		486	(486)
Всичко парични потоци от финансова дейност	8782	5754	3028	2588	2728	(140)
Г. ИЗМЕНЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА ПРЕЗ ПЕРИОДА (А+Б+В)	44192	44337	(145)	35781	35713	68
Д. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА			299			231
Е. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА			154			299

16 юни 2020 г.

Ръководител:

инж. Росен Иванов Колелиев

Регистриран одитор:

0249 Жечка Симеонова
 Регистриран одитор
 29 юни 2020 г.

Съставител:

Снежана Владимирова Калова

Приложението, представено на страници от 9 до 63, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. Учредяване и регистрация

“Пътища и пътни съоръжения“ АД е регистрирано по фирмено дело № 3877/1998г. на Варненски окръжен съд. Дружеството-майка е със седалище и адрес на управление: България, гр. Варна, ул. “Д-р Пюскилиев” № 3

1.1 Собственост и управление

Участието в акционерния капитал на “Пътища и пътни съоръжения“ АД към 31.12.2019 г. е разпределено както следва:

Акционери	Участие в капитала - %
Физически лица	100.00
	<u>100.00</u>

Дружеството-майка има едностепенна система на управление със Съвет на директорите в състав:

инж.Росен Иванов Колелиев	- Председател на Съвета на директорите
инж.Драгомир Иванов Драганов	- Член на Съвета на директорите
инж.Борислав Господинов Нейков	- Член на Съвета на директорите

Дружеството-майка се представлява от Изпълнителен директор – инж.Росен Иванов Колелиев

1.2 Структура на Групата

Участията на “Пътища и пътни съоръжения“ АД в дъщерни предприятия са както следва:

Наименование на дружеството	Текущ период		Предходен период	
	хил.лв	Участие %	хил.лв	Участие %
„Пътища и мостове“ ЕООД, гр. Провадия, ул. „Борис Мавроганов“ № 3	7385	100	7385	100
Общо	<u>7385</u>		<u>7385</u>	

Консолидираният финансов отчет на “Пътища и пътни съоръжения“ АД включва:

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Наименование на дъщерното дружество	Участие в капитала			
	Текущ период		Предходен период	
	размер -%	Стойност - хил.лв.	размер-%	Стойност - хил.лв.
"Пътища и мостове" ЕООД	100	7 385	100	7 385
Общо		7 385		7 385

1.3 Предмет на дейност на дружествата от Групата

Предметът на дейност на дружествата от Групата е както следва:

- „Пътища и пътни съоръжения” АД - отдаване под наем на дълготрайни активи;
- “Пътища и мостове” ЕООД - строителство, реконструкция, ремонт и поддържане на пътища и пътни съоръжения, градски комуникации и инфраструктурите около тях, проектна, инженерингова и търговска дейност, услуги с всички видове строителна и друга техника, превоз на материали.

1.4. Финансови отчети

Настоящият финансов отчет е консолидиран за предприятието. Той обхваща информация за текущия и предходния отчетен период – 2019 и 2018 г.

2. Финансово управление на риска

Фактори на финансовия риск

Осъществявайки дейността си, Групата е изложена на многообразни финансови рискове: ценови риск (включващ валутен риск, лихвен риск и пазарен риск), кредитен риск и ликвиден риск. Ръководството на Групата следи възможните рискове и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Групата.

Ценови риск

Риск, произтичащ от колебанията в цената на финансов инструмент, който в зависимост от вида на финансовия инструмент може да бъде:

Валутен риск

Дружествата от Групата работят в България и тъй като българският лев е ефективно фиксиран към еврото, тя е изложена на валутен риск, произтичащ от получени заеми и покупки или продажби, деноминирани във валути, различни от лева и евро. Валутните рискове са наблюдавани внимателно, с цел осигуряването на ефективно управление на риска.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута, са представени както следва:

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период				Предходен период			
	хил. лв.				хил. лв.			
	Лева	Евро	Щатски долари	Общо	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Кредити и вземания	10660			10660	6998	24		7022
Парични средства и парични еквиваленти	93	3	7	103	204	17	2	223
Финансови активи, обявени за продажба	14			14	14			14
Общо финансови активи	10767	3	7	10777	7216	41	2	7259
Банкови заеми	6048			6048	3503			3503
Други заеми и задължения	6497	6		6503	3424	235		3659
Общо финансови пасиви	12545	6		12551	6927	235		7162

Финансовите инструменти, които са деноминирани в евро, не са изложени на валутен риск, поради фиксирания курс на българския лев към еврото.

Следните значими валутни курсове са приложими към 31 декември:

	Текущ период	Предходен период
USD	1.74099	1.70815

Лихвен риск

Лихвеният риск за Групата възниква от получените и предоставените заеми. Заемите с плаващи лихвени проценти излагат Групата на лихвен риск, свързан с изменение на бъдещите паричните потоци. Политиката на Групата е да сключва договори за заем при лихвен процент, фиксиран към референтен лихвен процент плюс надбавка и експозициите се следят регулярно и са както следва.

Текущ период				(хил.лв.)
	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
Кредити и вземания	7039		3621	10660
Парични средства и парични еквиваленти			103	103
Финансови активи, обявени за продажба	14			14
Общо финансови активи	7053		3724	10777
Банкови заеми	2	6046		6048
Други заеми и задължения	4156	49	2298	6503
Общо финансови пасиви	4158	6095	2298	12551

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Предходен период	(хил.лв.)			Общо
	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	
Кредити и вземания	4572		2450	7022
Парични средства и парични еквиваленти			223	223
Финансови активи, обявени за продажба	14			14
Общо финансови активи	<u>4586</u>		<u>2673</u>	<u>7259</u>
Банкови заеми	2	3501		3503
Други заеми и задължения	1837	235	1587	3659
Общо финансови пасиви	<u>1839</u>	<u>3736</u>	<u>1587</u>	<u>7162</u>

Пазарен риск

Групата е изложена на риск от промяна на цените на предоставяните услуги поради съществуващата конкуренция в отрасъла както и от промяна в цените на строителните суровини и материали.

Кредитен риск

Това е рискът, при който клиент или длъжник на Групата може да изпадне в невъзможност да погаси изцяло своите задължения на датата на дължимо плащане. Независимо, че политиката е да се извършват продажби на стоки и услуги и да се предоставят заеми на контрагенти с подходяща кредитна история, Групата изпитва сериозни затруднения при събиране на вземанията си.

Към 31 декември максималната кредитна експозиция на Групата е както следва:

	(хил.лв.)	
	Текущ период	Предходен период
Финансови активи, обявени за продажба	14	14
Кредити и вземания	10660	7022
Парични средства и парични еквиваленти	103	223
Общо	<u>10777</u>	<u>7259</u>

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, произтичащ от възможността Групата да не погаси в договорения размер или изобщо финансов пасив, както и възможността Групата да погаси в пълен размер финансов пасив, но на по-късна дата от уговорената. В условията на икономическа криза, поради невъзможността на Групата за събиране в срок на вземанията си, е налице забава при погасяване на част от задълженията.

3. Основни положения от счетоводната политика на групата

3.1. База за изготвяне на финансовия отчет на Групата

Групата води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандарти, приложими към 31.12.2019 година.

Оповестените по-долу значими счетоводни политики са прилагани последователно през периодите, представени в този консолидиран финансов отчет.

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива или друга стойност, както това е посочено на съответните места.

Спазено е основното предположение за действащо предприятие, което предполага, че Групата ще продължи дейността си в предвидимо бъдеще.

3.2. Отчетна валута

Съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство Групата води счетоводство и съставя финансовите си отчети в националната валута на Република България.

Всички данни за 2019 и за 2018 година са представени в настоящия консолидиран финансов отчет в хил.лв.

3.3. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се вписват в левове при първоначалното счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централния курс на Българска народна банка към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на паричните позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени първоначално през периода, или са били отчетени в предходни финансови отчети, се отчитат като текущ финансов приход или текущ финансов разход за периода, в който са възникнали.

От 01.01.1999 г. по силата на въведения в България валутен борд българският лев е с фиксиран курс към еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

3.4. Приблизителни счетоводни оценки и предположения

Приложението на Национални счетоводни стандарти изисква от ръководството да приложи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения при изготвяне на финансовия отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия консолидиран финансов отчет.

3.5. Промени в счетоводната политика и сравнителни данни

Групата не е променяла счетоводната си политика през финансовата 2019 г., с изключение на промените, предизвикани от Постановление № 27 на Министерски съвет от 14.02.2019 г. (ДВ бр.15 от 19.02.2019) за изменение на СС 17 *Лизинг*.

Сравнителните данни представени в настоящия консолидиран финансов отчет са за предходния отчетен период – 2018 г.

3.6 Консолидация

Дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия са всички предприятия, в които Групата притежава повече от половина от акциите с право на глас, и върху чиято дейност може да упражнява контрол. При определяне контрола на Групата върху други предприятия е взето предвид наличието и ефекта от потенциални права на глас, които се упражняват към настоящия момент или са в процес на прехвърляне.

Дъщерните предприятия са консолидирани от датата, на която ефективно е започнало упражняването на контрол. Консолидацията се преустановена при загуба на ефективен контрол върху дъщерното предприятие.

При отчитане придобиването на дъщерни предприятия се използва метода на покупката. Стойността на придобиването се определя по справедливата стойност на придобитите активи, издадените капиталови инструменти, поетите пасиви към датата на придобиване плюс разходите, директно свързани с придобиването.

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност в консолидирания счетоводен баланс към датата на загубата на контрола;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Признава се всяка резултатна разлика като “печалба или загуба” от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество в консолидирания отчет за приходите и разходите, принадлежаща на дружеството - майка.

Всички вътрешно-групови сделки, разчети и нереализирани печалби, свързани със сделки между компании от групата, са елиминирани при консолидацията. Нереализираните загуби са също елиминирани, освен ако съответната стопанска операция не дава основание за обезценката на прехвърлените активи. Където е необходимо, счетоводната политика на дъщерните предприятия е променена в съответствие с възприетата от Групата политика.

Асоциирани предприятия

Асоциираните дружества са предприятия, в които Групата притежава между 20% и 50% от акциите с право на глас, или упражнява значително влияние, а не контрол. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат чрез метода на собствения капитал и първоначално се признават по цена на придобиване.

Смесени предприятия

Смесеното дружество се създава по силата на договорно споразумение, на база на което две или повече страни (дружества) се заемат с обща стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол.

Законсолидацията на смесеното дружество се прилага методът на собствения капитал. Смесеното дружество се консолидира от датата, на която ефективният съвместен контрол е придобит и спира да се консолидира чрез този метод или от датата, когато смесеното дружество се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че съвместният контрол е прехвърлен на контролиращ съдружник.

3.7. Дълготрайни материални активи

Като дълготрайни материални активи се отчитат установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от предприятието, които:

- а) имат натурално-веществена форма;
- б) се използват за производството и/или доставката/ продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели;
- в) се очаква да бъдат използвани за повече от един отчетен период;
- г) стойността на актива е надеждно изчислена;
- д) предприятието очаква да получи икономически изгоди, свързани с актива.

При придобиване дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи.

Последващите разходи, водещи до увеличаване на икономическата изгода спрямо първоначално оценената ефективност на актива, се отразяват като увеличение на отчетната му стойност. Всички други последващи разходи трябва да се признават за разход в периода, през който са направени.

След първоначалното признаване, дълготрайните материални активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /СС 16 *Дълготрайни материални активи*/.

Стойностният праг на същественост за Групата, под който материалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им, е 500 лв.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за дълготраен материален актив, се признават и отчитат като такива.

Дълготрайните материални активи, които не се използват в дейността на Групата за период минимум дванадесет месеца, след изтичането на които се очаква предприятието отново да ги въведе в употреба, се отчитат като временно изведени от употреба (консервирани за периода, през който не се употребяват). Те не се отписват от състава на активите. Разходите във връзка с извеждането от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали. В края на всеки отчетен период предприятието проверява временно изведените от употреба дълготрайни материални активи за обезценка по реда на СС 36 *Обезценка на активи*.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Когато възстановима стойност на актива спадне под балансова му стойност, Групата отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност.

Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна цена на актива и неговата стойност в употреба.

В случаите, когато не е възможно да се определи нетната продажна цена на даден актив, стойността му в употреба се приема за възстановима стойност. Ако няма доказателства, че стойността в употреба надхвърля нетната продажна цена на даден актив, последната се приема за негова възстановима стойност.

Възстановимата стойност се определя за всеки актив поотделно. Изключения се допускат за активи, при чието използване не се пораждат разграничими парични постъпления.

Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността.

Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ

приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

3.8. Биологични активи

Биологичен актив се признава, когато и само когато:

- предприятието контролира актива в резултат на минали събития;
- предприятието очаква да получи икономическа изгода;
- могат да бъдат надеждно оценени.

Биологичните активи се класифицират и представят във консолидирания финансов отчет според своя вид и предназначение по раздели и групи - раздел „Нетекущи (дълготрайни) активи, в групата на дълготрайните материални активи, когато удовлетворяват определението за дълготрайни материални активи, като: гори, трайни насаждения – плододавачи и неплододавачи, продуктивни, репродуктивни и работни животни.

Биологичните активи се оценяват по цена на придобиване /себестойност/, намалена с размера на начислената амортизация или загуби от обезценка, като се прилага СС 16 *Дълготрайни материални активи*. В състава им се включват трайни насаждения.

Амортизацията се начислява в отчета за приходите и разходите на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на биологичните активи. Амортизационната сума на всеки актив се определя след приспадане на остатъчната стойност на актива. Ръководството е определило нулева остатъчна стойност на активите в употреба. Амортизацията се отчита от момента, когато биологичните активи са готови и въведени в експлоатация. Амортизирането на актива се преустановява на датата, на която активът е отписан.

В амортизационния план се водят и напълно амортизирани активи до момента на прекратяване на тяхната употреба.

Амортизационната политика се спазва най-малко през един отчетен период.

Определените срокове на полезен живот на биологичните активи се преразглеждат от ръководството на Групата в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Биологичните активи се отписват от финансовия отчет, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на биологични активи се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата.

3.9. Нематериални активи

Като нематериални активи се отчитат установими нефинансови ресурси, придобити и контролирани от Групата, които:

- а) нямат физическа субстанция, въпреки че могат да се съдържат във физическа субстанция или носителят им може да има физическа субстанция;
- б) са със съществено значение при употребата им;
- в) от използването им се очаква икономически изгоди, доказани с:
 - наличие или план за набавяне на достатъчно ресурси, позволяващи на предприятието да получи очакваните икономически изгоди;
 - възможност ефективно да изпълнява функционалната си роля в съответствие с намерението на предприятието относно употребата му;
 - ясно дефинирана и конкретизирана техническа осъществимост.

При придобиване нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи.

Разходи, които могат надеждно да бъдат измерени и съотнесени към нематериален актив, когато водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив се отразяват като увеличение на отчетната му стойност или като отделен нематериален актив.

Разходи, направени за поддържане на първоначално установената стандартна ефективност на нематериален актив, се признават за текущи разходи в периода на възникването им.

След първоначалното признаване, нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /СС 38 *Нематериални активи*/.

Стойностният праг на същественост за Групата, под който нематериалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им, е 500 лв.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за нематериален актив се признават и отчитат като такива.

Нематериалните активи, които не се използват в дейността на Групата за период минимум дванадесет месеца, след изтичането на които се очаква Групата отново да ги въведе в употреба, се отчитат като временно изведени от употреба (консервирани за периода, през който не се употребяват). Те не се отписват от състава на активите. Разходите във връзка с извеждането от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали. В края на всеки отчетен период Групата проверява временно изведените от употреба нематериални активи за обезценка по реда на СС 36 *Обезценка на активи*.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на нематериалните активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Прилагат се правилата за дълготрайни материални активи.

3.10. Амортизационна политика

Амортизациите на дълготрайните материални активи се начисляват като се прилага линеен метод. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е както следва:

Дълготрайни материални активи:

Сгради	- 25 години
Съоръжения	- от 10 до 25 години
Машини и оборудване	- от 2 до 25 години
Трайни насаждения	- 6 години
Транспортни средства	- от 4 до 10 години
Компютри и периферни устройства	- от 2 до 7 години
Стопански инвентар и други дълготрайни материални активи	- от 2 до 10 години

Нематериални активи:

Програмни продукти	- от 2 до 7 години
Други нематериални дълготрайни активи	- Амортизационна норма,

съответстваща на срока на ползване

Срок на годност

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преразглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонение спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Степента на значимост на размера на остатъчната стойност за амортизируемите активи се определя при над 10 % от отчетната стойност за всеки актив.

3.11. Инвестиции

Дългосрочни инвестиции, обявени за продажба

Първоначално дългосрочните инвестиции обявени за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала на Групата) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от Групата дългосрочни инвестиции обявени за продажба, които се търгуват на активен борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяне на справедливата стойност е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата.

Притежаваните от Групата инвестиции, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

3.12. Инвестиционни имоти

Групата класифицира имотите според предполагаемото им предназначение като:

- Ползвани за дейността имоти – отчитат се като дълготрайни материални активи по реда на *СС 16 Дълготрайни материални активи*;
- Имоти за продажба – отчитат се като материални запаси по реда на *СС 2 Стоково-материални запаси*, в случай на незавършено производство по реда на *СС 11 Договори за строителство*;
- Инвестиционни имоти – отчитат се като дългосрочни финансови активи по реда на *СС 40 Отчитане на инвестиционните имоти*.

При промяна на предназначението на имота, всеки един може да бъде прекласифициран в друг, като при отчитането се прилагат правилата на съответните счетоводни стандарти.

Като инвестиционен имот се отчита имот (земя, сграда или части от сграда, или и двете), държан с цел получаване на приходи от наем или увеличаване на стойността на капитала, или и за двете. Не се отчитат като инвестиционни имоти, имоти, които се използват за:

- производството на продукция или оказване на услуги;
- доставката на материали, стоки или услуги;
- административни цели;
- имоти, използвани от персонала;
- продажба в рамките на икономическата дейност на Групата.

Когато имот включва част, предназначена за получаване на приходи от наем и част, предназначена за ползване в дейността се преценява дали тези части с различно

предназначение могат да се отчитат поотделно. Ако съществува такава възможност те се класифицират поотделно. В противен случай ръководството на Групата преценява дали частта, която се използва за дейността е незначителна спрямо целия имот, за да се класифицира като инвестиционен или за ползване в дейността.

Първоначалната оценка на инвестиционните имоти се извършва по историческа цена. Последващото им оценяване се извършва по модела на “цена на придобиване”, в съответствие със СС 16 *Дълготрайни материални активи*, съгласно СС 40 *Отчитане на инвестиционните имоти*.

Амортизациите на инвестиционните имоти се начисляват като се прилага линеен метод. Земята не се амортизира. Ползният живот по групи активи е както следва:

Сгради - 25 години

Последващите разходи, свързани с инвестиционен имот, водещи до увеличаване на икономическата изгода спрямо първоначално оценената ефективност на актива, се отразяват като увеличение на отчетната му стойност. Всички други последващи разходи трябва да се признават за разход в периода, през който са направени.

3.13. Лизингови договори

При отчитането на лизинговите договори се съблюдават изискванията на СС 17 *Лизинг*.

Лизинговият договор е споразумение, по силата на което наемодателят предоставя на наемателя срещу еднократно плащане или серия от плащания (наем) правото на ползване на определен актив за договорен срок.

Финансов лизинг

Лизингови договори, при които наемодателят прехвърля на наемателя в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива, се класифицират като финансов лизинг. В крайна сметка правото на собственост може да бъде или да не бъде прехвърлено.

Наемателят отчита като задължение общата сума, определена в договора, която включва справедливата стойност на настоящия актив или стойността на минималните лизингови плащания, ако те са по – ниски, и бъдещите лихвени плащания.

Оперативен лизинг

Наемодател

Лизингови договори, при които значителната част от рисковете и изгодите се поемат от наемодателя, се класифицират като оперативен лизинг.

Постъпленията по оперативните лизинги при наемодателя се признават като приход в отчета за приходите и разходите на равни части по линейния метод за целия период на лизинговия договор. Ако друга системна база отразява по точно времевия модел, по който се извлича полза от актива, отдаден на оперативен лизинг, е възможно да се ползва тази системна база, а не линейния метод за целия срок на лизинговия договор. Всички стимули, които водят до ефективно намаление или увеличение на прихода от наем, следва да се разсрочат за целия период на лизинговия договор на линейна база или друга системна база, която по-точно отразява времевия модел на ползване на лизингования актив. При прилагането на линейния модел на признаване на приходите за целия срок на лизинговия договор се взема предвид само информацията, налична към момента на сключване на договора. Всички корекции и анекси по даден лизингов договор, направени след приключване на текущия отчетен период, за които не е имало информация предварително, се считат за некоригиращи събития по смисъла на СС

8 *Нетни печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика* и по смисъла на точка 3.33 от Приложението към финансовия отчет.

Наемател

Наемателят признава като разходи за външни услуги начислените наемни вноски в отчета за приходите и разходите на равни части по линейния метод за целия период на лизинговия договор. Ако друга системна база отразява по-точно времевия модел, по който се извлича полза от актива, получен по оперативен лизинг, е възможно да се ползва тази системна база, а не линейния метод за целия срок на лизинговия договор. Всички стимули, които водят до ефективно намаление или увеличение на разхода за наем, следва да се разсрочат за целия период на лизинговия договор на линейна база или друга системна база, която по-точно отразява времевия модел на ползване на лизингования актив. При прилагането на линейния модел на признаване на разходите за целия срок на лизинговия договор се взема предвид само информацията, налична към момента на сключване на договора. Всички корекции и анекси по даден лизингов договор, направени след приключване на текущия отчетен период, за които не е имало информация предварително, се считат за некоригиращи събития по смисъла на *СС 8 Нетни печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика* и по смисъла на точка 3.33 от Приложението към финансовия отчет.

Разходите за подобрения на наети активи се признават за дълготрайни активи.

В приходите и разходите по оперативен лизинг не се включват ефектите от извършени услуги като застраховки, поддръжка, ремонти, охрана, почистване, административни услуги и консумативи.

3.14. Материални запаси

Стоково-материални запаси са текущи (краткотрайни) материални активи под формата на:

- материали, придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влягане в производствения процес с цел произвеждане на продукция или услуги, или са обект на преки продажби, когато това се прецени от предприятието;
- продукция, създадена в резултат на производствен процес в предприятието и предназначена за продажба;
- стоки, придобити главно чрез покупка и предназначени за продажба;
- незавършено производство, представляващо съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукция или извършат услуги;

Стоково-материалните запаси се оценяват по по – ниската от доставната и нетната реализируема стойност, като разликата се отчита като текущи разходи за дейността.

Доставната стойност включва сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите за закупуване включват покупната цена, вноските мита и такси, невъзстановимите данъци и акцизи, разходите по доставката и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване вид.

Разходите за преработка включват разходите, пряко свързани с произвежданите продукти и систематично начисляваните постоянни и променливи общопроизводствени разходи, които са в процеса на производство. .

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за завършване на производствения цикъл и разходите, необходими за осъществяване на продажбата.

Оценяването при изписването на стоково-материалните запаси се извършва чрез прилагането на следните методи по групи запаси чрез прилагането на метода средно претеглена стойност

В края на отчетния период стоково-материалните запаси се оценяват по по – ниската от цената на придобиване и нетната реализируема стойност.

Когато отчетната стойност на стоково-материалните запаси е по-висока от нетната реализируема стойност, тя се намалява до размера на нетната реализируема стойност. Намалението се отчита като други текущи разходи.

За всеки следващ отчетен период се прави нова оценка на нетната реализируема стойност. Когато условията, довели до снижаване стойността на стоково-материалните запаси, вече не са налице, предприема се увеличение, което не може да превишава стойността на стоково-материалните запаси, която те са имали преди намалението. Възстановяването изцяло или частично на предишното намаление на отчетната стойност се отчита като увеличение на стойността на съответните стоково-материални запаси и като други текущи приходи.

Себестойността на продукцията включва преки разходи, постоянни общопроизводствени разходи и променливи общопроизводствени разходи.

В състава на преките разходи се включват разходите за материали, механизация и транспорт, външни услуги, амортизации, възнаграждения и осигуровки.

В състава на постоянните общопроизводствени разходи се включват разходите за амортизации, наеми, застраховки, възнаграждения и осигуровки и други.

В състава на променливите общопроизводствени разходи се включват разходите за ел.енергия, вода, газ, основни и спомагателни материали.

Разпределението на общопроизводствените разходи се извършва на базата на преките разходи за съответния вид продукция.

Изграждането на жилищни обекти се третира като създаване на продукция, съгласно СС 2 *Отчитане на стоково-материалните запаси*, а отчитането на продажбите е в съответствие с СС 18 *Приходи*.

При продажба на материални запаси балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от дружествата собствени дълготрайни активи. Материални запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение на полезния живот на актива.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

3.15. Кредити и вземания

Като кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, се класифицират вземания, възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти на дебитори.

Вземанията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване и се намаляват

със стойността на признатата обезценка за трудносъбираеми и несъбираеми вземания. Вземанията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката. Вземанията в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година са оценяват по заключителен курс на БНБ.

Предоставените кредити се отчитат по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката. Печалбите и загубите се признават в отчета за приходите и разходите като финансови приходи (лихви) или разходи през периода, за който е предоставен кредита.

Кредитите и вземанията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

3.16. Парични средства

Паричните средства са краткосрочни финансови активи под формата на:

- парични наличности – пари в брой и в безсрочни сметки (депозити);
- парични еквиваленти – краткосрочни, високоликвидни вложения, които са лесно обратими в съответни парични суми и които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Паричните средства се оценяват по тяхната номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута при закупуване се оценяват по валутния курс на придобиване. Паричните средства в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат в консолидирания отчет за приходите и разходите като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

3.17. Собствен капитал

3.17.1. Капитал

Капиталът на “Пътища и пътни съоръжения” АД (дружество-майка) е представен по неговата номинална стойност, съгласно съдебното решение за регистрацията му.

Капиталът на дружеството-майка е разпределен в 91 075 броя поименни акции с номинална стойност 1 лева всяка една и е напълно внесен.

3.17.2. Резерви

Законови резерви

Като законови резерви в консолидирания баланс на Групата се представят резервите, създадени в резултат на разпределението на печалбата съгласно изискванията на Търговския закон. Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава. Източници на общите резерви могат да бъдат:

- една десета част от печалбата или всяка по – голяма сума, която се отделя по решение на Общото събрание, докато средствата във фонда достигнат не по – малко от една десета част от капитала, предвидена в Устава;
- средствата, получени от продажбата на акции над номиналната им стойност при

издаването им след изрично решение на Общото събрание;

- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите, срещу предоставените им предимства за акциите;

- други източници, предвидени по изричното решение на Общото събрание.

Средствата по фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Други резерви

Източник за формиране на другите резерви е балансовата печалба.

3.17.3. Финансови резултати

Натрупани печалби и загуби от минали години

Същите се посочват в консолидирания счетоводен баланс отделно от другите статии като неразпределена печалба, съответно непокрита загуба от минали години.

Текущ финансов резултат

Признатите за отчетния период приходи и разходи се включват в консолидирания отчет за приходите и разходите при определяне на печалбата или загубата за отчетния период, освен ако счетоводен стандарт изисква или позволява друго.

3.18. Задължения

Задълженията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване. Задълженията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката. Задълженията в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ.

Получените заеми се отчитат първоначално по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за приходите и разходите като приходи (разходи) от лихви през периода, за който е получен заема.

Задълженията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

3.19. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на Групата във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Същите се представят в консолидирания финансов отчет по стойности в съответствие с правилата в данъчните закони.

3.20. Данъци върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Съгласно българското законодателство Групата дължи корпоративен данък за 2019 година при ставка 10%. За 2020 година ставката е непроменена.

Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху облагаемата печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към датата на изготвяне на баланса.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и отчетната им стойност във финансовите отчети.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят в счетоводния баланс на нетна база, отделно от другите активи и пасиви.

Активи по отсрочени данъци са сумите на данъците от печалбата, възстановими в бъдещи периоди, по отношение на намаляеми временни разлики, данъчни загуби и данъчен кредит.

Пасиви по отсрочени данъци са сумите на дължимите данъци от печалбата, платими в бъдещи периоди, по отношение на облагаеми временни разлики.

Актив по отсрочени данъци се признава до степента, до която е вероятно да има бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.

При признаването на отсрочените данъчни активи се взема предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на Групата да генерира достатъчно облагаема печалба.

Пасиви по отсрочени данъци се признават задължително по отношение на всички облагаеми временни разлики.

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчни ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите или пасивите ще се реализират на база данъчните закони, които са в сила.

Измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци, освен в случаите когато са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се представят във финансовия отчет като разход за данъци от печалбата.

Промяната в сумата на активите и пасивите по отсрочени данъци, които са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се отчита в същата балансова статия.

3.21. Финансови активи и пасиви

Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи като „заеми (кредити) и вземания“, „финансови активи, обявени за продажба“. Класификацията е в зависимост от същността и целите /предназначението/ на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Групата към датата на първоначалното им признаване в счетоводния баланс.

При първоначално признаване на финансовия актив, Групата ги признава по цена на придобиване, която включва справедливата им стойност плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовите активи.

Финансовите активи се отписват от консолидирания счетоводен баланс на Групата, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността на актива. Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в консолидирания счетоводен баланс, но признава също и обезпечено задължение /заем/ за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Кредитите се оценяват в консолидирания счетоводен баланс по себестойност. Вземанията се представят и отчитат по стойността на

тяхното възникване, намалена с размера на обезценката на несъбираемите суми. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на Групата, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти. Лихвеният доход по кредитите се представя като финансов приход в консолидирания отчет за приходите и разходите.

В края на отчетния период Групата оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на вземанията.

Финансови активи, обявени за продажба

Първоначално дългосрочните инвестиции обявени за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала на Групата) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от Групата дългосрочни инвестиции обявени за продажба, които се търгуват на активен борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяне на справедливата стойност е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата.

Разликите от промените в оценките на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност се отчитат като увеличение или намаление на резерв от преценка на финансови инструменти, който може да бъде положителна или отрицателна величина.

Инвестициите, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

Финансови пасиви и инструменти на собствения капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствения капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Групата признава финансов пасив в своя консолидиран счетоводен баланс единствено когато стане страна в договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване на финансовите пасиви, Групата ги признава по цена на придобиване, която включва справедливата им стойност плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив. След първоначално признаване Групата оценява заемите (кредитите) по амортизируема стойност.

3.22. Приходи

Приходите се определят по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение.

Приходите се начисляват в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления. Приходите в чуждестранна валута се отчитат по централния курс на Българската народна банка към датата на начисляването им.

Приходите се признават, когато:

- е вероятно Групата да има икономическа изгода, свързана със сделката;
- сумата на прихода може да бъде надеждно изчислена;
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат измерени;
- приходите за всяка сделка се признават едновременно с извършените за нея разходи.

Приходи от продажби на продукция и стоки се признават в момента, когато съществените рискове и собственост се прехвърлят към купувача, няма продължаващо участие в управлението на стоките, получаването на възнаграждението е вероятно, Групата има икономическа изгода от продажбата, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, и сумата на прихода може да се измери надеждно.

Приходи от предоставени услуги се признават пропорционално на степента на завършеност на сделката в деня на изготвяне на баланса, при условия че резултатът от сделката може да бъде надеждно оценен.

Приходи от наеми се признават за периода на наема. Получени допълнителни плащания не се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

Приходи от дивиденди се признават, когато се установи правото на тяхното получаване

Приходи от лихви се признават след установяване на правото за тяхното получаване съгласно договор.

3.23. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на текущо начисляване и съпоставимост между приходи и разходи. Разходите се оценяват по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Групата отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това същите се отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи за периода, включително банкови комисионни и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, курсови разлики от валутни операции, разходи по операции с финансови активи и други.

3.24. Разходи за бъдещи периоди

Възникналите разходи през текущия отчетен период, които са свързани със следващи отчетни периоди, се посочват като разходи за бъдещи периоди.

3.25. Приходи за бъдещи периоди

Възникналите приходи през текущия отчетен период, които са свързани със следващи отчетни периоди, се посочват като приходи за бъдещи периоди.

3.26. Договори за строителство.

Част от приходите на Групата са от строителна дейност. Групата приема, че резултатът от договорите за строителство може да бъде предвиден надеждно.

Приходите по договори за строителство включват:

- първоначалната сума на прихода, определена в договора;

- сумата за допълнителните работи, извършени вследствие на допълнителни изменения в обема на договорените работи, изплащането на искиове и материални стимули дотолкова, доколкото е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и те могат да бъдат надеждно измерени.

Съгласно СС 11 *Договори за строителство* приходите и разходите по договорите за строителна дейност се признават за текущи чрез съпоставяне етапа на изпълнение на договорната дейност спрямо датата на приключване на баланса.

Договорите за строителство, сключени от Групата, са основно договори на база твърда цена. Няма договори, които обхващат няколко актива. Строителството на всеки актив се третира като отделен договор за строителство, съгласно СС 11 *Договори за строителство*. Признаването на приходите и разходите става чрез отнасяне към етап на завършване на договора по метода “дял на завършено строителство”. Приходите по договора съответстват на дела на разходите по договора, направени на етапа на завършването. Това води до отразяване на разходи, приходи и печалба, които могат да се отнесат към частта от завършената работа, съгласно подписан Протокол образец 19.

В случаите са направени разходи по договор, които се отнасят за бъдещи дейности по договора, същите се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Подобни разходи представляват сума, дължима от клиента и се класифицират като незавършени работи по договора (незавършено строителство).

Групата начислява провизии за поети задължения по договори за строителство, разходите за които се посочват в консолидирания отчет за приходите и разходите.

В отчетените приходи се включват гаранционните суми за поети ангажименти за качество, които се задържат от възложителя до изтичане на гаранционния срок.

3.27. Доходи на персонала

Съгласно българското законодателство дружествата в Групата са задължени да плащат вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Трудовите отношения с работниците и служителите и работодателя, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд “Общо заболяване и майчинство”, фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което е определено в Кодекса за социално осигуряване.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружествата в Групата вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружествата в Групата прават оценка на сумата

на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение за изплащане на обезщетения при прекратяване на трудовия договор.

3.28. Правителствени дарения и правителствени помощи

Правителствените дарения, свързани с амортизируеми активи се отчитат като финансиране (освен ако в закон е определен друг ред за отчитане), което се признава като текущ приход пропорционално на начислените за текущия период амортизации на активите, придобити в резултат на дарението.

Правителствените дарения, получени от предприятията като компенсация за минали разходи или загуби, се признават за приход през периода на получаването им. —

При отчитане на получени дарения от трети лица се прилагат правилата за отчитане на правителствени дарения.

3.29. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки

Полезен живот на дълготрайните активи

Ръководството определя очаквания полезен живот и амортизационните норми, прилагани при начисляване на разходите за амортизации, свързани с притежаваните дълготрайни активи. Тази приблизителна оценка се базира на проекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда и други фактори.

Обезценка на дълготрайни активи

Дълготрайните активи се преразглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци.

Обезценка на инвестиции в асоциирани предприятия

В края на всеки отчетен период ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в асоциирани предприятия. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) или

преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години), както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания капитал.

Преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от асоциираните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и други.

Обезценка на финансови активи, обявени за продажба

Притежаваните финансови активи, обявени за продажба се преглеждат към края на всеки отчетен период, дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима стойност. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване и текущата справедлива стойност.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година се извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, Групата обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която не е реално събираема. Тази част се признава в консолидирания отчет за приходите и разходите като разходи от обезценка на текущи активи.

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които са изминали 360 дни и ако ръководството прецени, че съществува несигурност за събирането им се обезценяват на 50 %. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Обезценки на активи се извършват съгласно изискванията на СС 32 Финансови инструменти и СС 36 *Обезценка на активи*, регламентиращи отчитането на обезценка на различните видове активи.

Съгласно СС 36 *Обезценка на активи*, когато възстановимата стойност на актива спадне под балансовата (преносната) стойност на актива, Групата отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност. Намалението се третира като загуба от обезценка. Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ

разход за дейността. Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

Провизии

Провизия се признава в консолидирания счетоводен баланс и като текущ разход в консолидирания отчет за приходите и разходите, когато Групата има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност за покриването ѝ да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването ѝ се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса, при отчитането на която се вземат под внимание рискови и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

В края на всеки следващ отчетен период сумите на признатите провизии се преразглеждат и при необходимост се актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за приходите и разходите, която е била използвана за приблизителната стойност преди това.

3.30. Дивиденди

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на Групата и като задължение към собствениците в периода, в който възникне правото им да ги получат.

3.31. Свързани лица

Свързано лице е лице или предприятие, което е свързано с предприятието, което изготвя неговите финансови отчети (отчитащо се предприятие - Групата)

а) Лице или близък член на семейството на това лице е свързано с отчитащото се предприятие, ако лицето:

- упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие;

- упражнява значително влияние върху отчитащото се предприятие; или

- е член на ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие или на предприятието майка на отчитащото се предприятие.

б) Дадено предприятие е свързано с отчитащо се предприятие, ако е изпълнено някое от следните условия:

- Предприятието и отчитащото се предприятие са членове на една и съща група (което означава, че всяко предприятие майка, дъщерно предприятие и друго дъщерно предприятие е свързано с останалите).

- Едно предприятие е асоциирано или съвместно предприятие на другото предприятие (или асоциирано, или съвместно предприятие на член от група, на която другото предприятие е член).

- И двете предприятия са съвместни предприятия на едно и също трето лице.

- Дадено предприятие е съвместно предприятие на трето предприятие и другото предприятие е асоциирано предприятие на третото предприятие.

- Предприятието представлява план за доходи след напускане на работа в полза на наетите лица на отчитащото се предприятие или на предприятие, свързано с отчитащото се предприятие. Ако отчитащото се предприятие само по себе си представлява такъв план, финансиращите работодатели също са свързани с отчитащото се предприятие.

- Предприятието е контролирано или контролирано съвместно от лице, определено в буква а).

- Лице, което упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие, упражнява значително влияние върху предприятието или е член на ключов ръководен персонал на предприятието (или на предприятието майка).

Сделките между свързани лица, в т.ч. прехвърляне на активи и/или на пасиви между тях, се осъществяват при условията на сделки между несвързани лица.

3.32. Кориждане на грешки

Групата приема, че грешки над 1.5% от приходите от продажби са съществени за вярното представяне на имущественото и финансово състояние.

За тяхното представяне се прилага препоръчителен подход, регламентиран в СС 8 *Печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика.*

Фундаментална грешка, която е свързана с предходни периоди, се отчита през текущия период чрез увеличаване или намаляване на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява.

Промяната в счетоводната политика се прилага с обратна сила. Всяка корекция вследствие на промяната се отразява като корекция на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява. Разликата от преизчисляване на разходите за данъци в отчета за приходите и разходите за предходния период се посочва като корекция на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години.

3.33. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Събитията, настъпили между датата на годишния финансов отчет и датата, на която този отчет е одобрен от Съвета на директорите на дружеството-майка за публикуване, биват коригиращи и некоригиращи.

Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществуващи на датата на консолидирания финансов отчет. При наличие на коригиращи събития Групата коригира признатите суми или признава суми, които не са били признати.

Некоригиращи са тези събития, които са показателни за условия, настъпили след датата на годишния финансов отчет. Некоригиращите събития се оповестяват без да се коригират вече признати суми и без да се признават допълнително суми.

Когато се получи информация след датата на консолидирания финансов отчет относно условия, които са съществували към датата на консолидирания отчет, Групата актуализира с новата информация оповестяванията, които се отнасят до тези условия.

Предложените или декларираните след датата на консолидирания финансов отчет дивиденди не се признават като задължение на датата на финансовия отчет.

3.34. Консолидиран отчет за паричния поток

Групата отчита и представя паричните си потоци по прекия метод, съгласно който потоците от различните видове сделки се отразяват в отделните дейности по основни класове брутни парични постъпления и брутни парични плащания за отчетния период.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Основна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Инвестиционните и финансовите сделки, които не изискват използването на парични средства, се изключват от отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се отчитат на нетна база в случаите когато паричните потоци са в резултат на пера, при които обрачаемостта е бърза, тъй като падежите са кратки, като закупуване и продажба на парични еквиваленти, получени краткосрочни кредити, включително овърдрафти и др. подобни.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци /ОПП/:

- Паричните постъпления от клиенти и плащания към доставчици са представени брутно, с включен данък върху добавената стойност /20 %/.

- Паричните потоци от лихви, дивиденди и сходни на тях се категоризират като произтичащи от основна, инвестиционна или финансова дейност в зависимост от конкретния случай. Така например, лихвите по получени кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите по предоставени кредити, като постъпления от инвестиционна дейност. Платените дивиденди се включват като плащания за финансова дейност, а получените дивиденди като постъпления от инвестиционна дейност.

- Паричните потоци, произтичащи от сделки в чужда валута, се оценяват в левове по реда на СС 21.

- Краткосрочно блокираните средства се третираят като парични средства и парични еквиваленти.

- По отношение на лизинговите договори:

- ✓ по договори за оперативен лизинг - постъпленията и плащанията се представят като парични потоци от основна дейност.

- ✓ по договори за финансов лизинг - в случай, че Групата е лизингополучател плащанията се представят като парични потоци от финансова дейност.

- Паричните потоци, произтичащи от данъци от печалбата, се представят отделно в основната дейност, освен ако могат да бъдат конкретно определени като произтичащи от инвестиционна или финансова дейност.

- Независимо от заеманата страна в бизнескомбинации, съвкупните парични потоци, произтичащи от придобиване, се представят отделно и се категоризират като парични потоци от инвестиционна дейност. Съвкупните парични потоци от придобивания се определят, като изплатените или получените парични средства се коригират със сумата на паричните средства в придобитото или продаденото предприятие.

При изготвянето на консолидирания отчет за паричния поток, Групата съблюдава следните правила:

а) посочените суми в началото и в края на периода трябва да отговарят на сумите, посочени в равностойностните статии в счетоводния баланс;

б) могат да се добавят нови статии или да се променя наименованието на посочените, когато с това се постига по-пълно или по-прецизно представяне на ОПП;

в) в ОПП не се посочват статии, за които липсва счетоводна информация. Този принцип важи и за всички останали елементи на годишния финансов отчет.

3.35. Консолидиран отчет за собствения капитал

Приета е счетоводна политика отчетът да се изготвя чрез включване на:

- Нетна печалба и загуба за периода;
- Салдото на неразпределената печалба както и движенията за периода;
- Всички статии на приходи или разходи, печалба или загуба, които в резултат на действащите СС се признават директно в собствения капитал;
- Кумулативен ефект от промените в счетоводна политика и фундаментални грешки в съответствие с СС 8;
- Прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците;
- Настъпилите промени в резултат на всички изменения по всички елементи на собствения капитал.

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 Г.

4. Непотекущи (дълготрайни) активи

Консолидирана справка за нетекучите (дълготрайните) активи
на "Пътища и пътни съоръжения" АД
към 31.12.2019 г.

Показатели	Отчетна стойност на дълготрайните активи						Последваща оценка		Процент на стойност (4+5-6)	Амортизации				Последваща оценка		Преосценена амортизация в края на периода (11+12-13)	Балансова стойност в края на периода (7-14)
	активи						увеличение	намаляване		в началото на периода	начислено през периода	отписана през периода	в края на периода (8+9-10)	увеличение	намаляване		
	в началото на периода	на постъпване през периода	на изтегляне през периода	в края на периода (1+2-3)	увеличение	намаляване											
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
I. Нематериални активи																	
1. Концесии, патенти, лицензи, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи	86	120	5	201			201		64	10	5	69		69	132		
2. Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане, в т.ч.:		46		46			46								46		
- предоставени аванси		8		8			8								8		
Обща за група I:	86	166	5	247			247		64	10	5	69		69	178		
II. Дълготрайни материални активи																	
1. Земи и сгради в т.ч.	8261	50	101	8210			8210		1035	97	36	1096		1096	7114		
- земи	5760	50	38	5772			5772								5772		
- сгради	2501		63	2438			2438		1035	97	36	1096		1096	1342		
2. Машини, производствено оборудване и апаратура	22612	1786	475	23923			23923		13979	1249	348	14880		14880	9043		
3. Съоръжения и други, в т.ч.:	11120	2133	543	12710			12710		7370	666	521	7515		7515	5195		
- съоръжения	1470	425	25	1870			1870		413	59	24	448		448	1422		
- транспортни средства	8657	1690	479	9868			9868		6328	520	458	6390		6390	3478		
- стопански инвентар	660	12	17	655			655		439	53	17	475		475	180		
- компютърна техника	74	6	17	63			63		63	10	17	56		56	7		
- други дълготрайни материални активи	259		5	254			254		127	24	5	146		146	108		
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане, в т.ч.:																	
- предоставени аванси	5024	6958	5020	6962			6962								6962		
Обща за група II:	340	474	104	710			710								710		
III. Дълготрайни финансови активи	47017	10927	6139	51805			51805		22384	2012	905	23491		23491	28314		
1. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия																	
2. Финансови активи, обявени за продажба	1829	275	7	2097			2097								2097		
3. Инвестиционни имоти	14			14			14								14		
4. Предоставени заеми	3682	368	87	3963			3963		869	140	8	1001		1001	2962		
Обща за група III:	5525	646	94	6077			6077		869	140	8	1001		1001	5076		
IV. Отсрочени данъци	135	37	15	157			157								157		
Общо непотекущи (дълготрайни) активи	52763	11776	6253	58286			58286		23317	2162	918	24561		24561	33725		

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

4.1 Дълготрайни материални и нематериални активи

Полезният живот на дълготрайните материални и нематериални активи е както следва:

Полезен живот на дълготрайните активи

	Полезен живот (год.)	
	Текущ период	Предходен период
<i>Дълготрайни материални активи</i>		
Сгради	25	25
Машини и оборудване	от 2 до 25	от 2 до 25
Съоръжения	от 10 до 25	от 10 до 25
Транспортни средства	от 4 до 10	от 4 до 10
Компютри и периферни устройства	от 2 до 7	от 2 до 7
Трайни насаждения	6	6
Стопански инвентар и други дълготрайни активи	от 2 до 10	от 2 до 10
<i>Нематериални активи</i>		
Програмни продукти	от 2 до 7	от 2 до 7
Други нематериални активи	от 2 до 7 за срока на ползване	от 2 до 7 за срока на ползване

През 2019 г. няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация. Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите.

Извършен е преглед на всички значими дълготрайни активи към 31 декември 2019 година с цел проверка за наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че балансовата стойност на активите не надвишава възстановимата им стойност.

Има ограничения върху правото на собственост на дълготрайни активи, заложили като обезпечения по договори за банкови кредити с балансова стойност както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Земи	3437	413
Сгради	1042	1381
Машини и оборудване	3183	3817
Транспортни средства	92	105
	7754	5716

По договор за инвестиционен кредит е учредена ипотека на поземлен имот ведно с всички настоящи и бъдещи подобрения и приращения в имота, в т.ч. и бъдеща сграда. Извършените строителни работи по новостроящата се сграда са в размер на 3700 хил.лв. към 31.12.2019г.

По договори за финансов лизинг са придобити транспортни средства на стойност 395 хил.лв. Балансовата стойност на същите към 31.12.2019 г. е 122 хил.лв.

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Към 31.12.2019 г. задълженията по лизинговите договори са 49 хил.лв.(31.12.2018 г.: 235 хил.лв.). Като финансови разходи за бъдещи периоди по договорите за финансов лизинг са отразени 2 хил.лв. (31.12.2018 г.: 17 хил.лв.)

По договори за оперативен лизинг през отчетния период Групата е ползвала два броя транспортни средства (автомобили), които са чужда собственост.

Освен дълготрайните активи, включени в състава на инвестиционните имоти, по договори за оперативен лизинг Групата предоставя и следните дълготрайни активи:

Група активи	Текущ период		Предходен период	
	Отчетна стойност	Балансова стойност	Отчетна стойност	Балансова стойност
Машини и оборудване	1108	127	1108	184
Транспортни средства	5		5	
	<u>1113</u>	<u>127</u>	<u>1113</u>	<u>184</u>

Сума на поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни активи, включително размера на авансовите плащания:

Сума на поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни активи	Текущ период		Предходен период	
	Обща стойност	Авансови плащания	Обща стойност	Авансови плащания
Сгради	5115		3116	
Съоръжения	48		473	
Машини и оборудване	1285	710	1219	340
Други ДМА	514		216	
Концесии	38			
Програмни продукти	8	8		
Общо	<u>7008</u>	<u>718</u>	<u>5024</u>	<u>340</u>

Балансовата стойност на временно изведените от употреба (консервирани) дълготрайни материални активи е както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Сгради	112	112
Машини и оборудване	592	592
Транспортни средства	2	2
	<u>706</u>	<u>706</u>

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни активи, собственост на Групата, е както следва:

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Група активи	Текущ период	Предходен период
Сгради	242	242
Машины и оборудване	5889	5580
Съоръжения	101	101
Транспортни средства	3040	2815
Стопански инвентар	371	320
Компютри и периферни устройства	49	54
Други дълготрайни активи	168	10
	<u>9860</u>	<u>9122</u>

4.2. Инвестиции

4.2.1 Инвестиции в асоциирани предприятия

Участията на Групата в асоциирани предприятия са както следва:

Наименование и седалище на асоциираното предприятие	Участие в капитала	
	Текущ период размер -%	Предходен период размер -%
"Пътища и мостове-ПРО" ООД гр. Провадия	23.96	23.96
"Пътно поддържане-Велико Търново" ООД, с. Леденик	20	20
"Добрич 2011" ООД, гр. Добрич	20	20
	Текущ период	Предходен период
Инвестиции в асоциирани дружества към 1 януари	1709	1548
Дял в печалбата (загубата) на асоциираните предприятия за	269	161
Обезценка на инвестиции в асоциирани дружества		
Инвестиции в асоциирани дружества към 31 декември	1978	1709

Делът на Групата в резултатите на асоциираните дружества за 2019 г. е както следва:

Дружество	Печалба/ (загуба) на дружеството	Участие в %	Дял от печалбата в хил.лв.
"Пътища и мостове-ПРО" ООД	1123	23.96%	269
"Пътно поддържане-Велико Търново" ООД	1	20.00%	
"Добрич 2011" ООД, гр. Добрич	(2)	20.00%	
Общо:			<u>269</u>

4.2.2 Инвестиции в смесени предприятия

Участията в смесени предприятия са както следва:

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Наименование и седалище на предприятието	Участие в капитала	
	Текущ	Предходен
	период размер -%	период размер -%
"БРЛ" ООД, гр. София	50	50
"Си холд" ООД, гр. Варна	50	50

„Пътища и мостове“ ЕООД има съвместен контрол и в следните дружества, създадени съгласно Закона за задълженията и договорите:

- ДЗЗД “Пътища Михайлов“
- „Варна булеварди 2017“ ДЗЗД
- „Обединение Пътища“ ДЗЗД
- „Интертек-ПМостове“ ДЗЗД
- „Зони 2019“ ДЗЗД

Участията на Групата в смесени предприятия са както следва:

	Текущ период	Предходен период
Инвестиции в смесени предприятия към 1 януари	120	104
Дял в печалбата (загубата) на смесени предприятия за текущата година	6	16
Разпределен дивидент	(7)	
Обезценка на инвестиции в смесени предприятия		
Инвестиции в смесени предприятия към 31 декември	119	120

Делът на Групата в резултатите на смесените дружества за 2019 г. е както следва:

Дружество	Печалба/ (загуба) на дружеството	Дял от печалбата/ (загубата) в хил. лв.
„Варна булеварди” ДЗЗД	4	4
ДЗЗД “Пътища Михайлов“	3	2
"Добрич 2011" ООД	(2)	
Общо:		6

За инвестициите в асоциирани и смесени предприятия се прилага методът на собствения капитал.

Няма ограничения върху притежаваните от Групата инвестиции в асоциирани и смесени дружества, заложиени като обезпечения по задължения или други причини.

4.2.3 Финансови активи, обявени за продажба

В консолидирания счетоводен баланс като финансови активи, обявени за продажба, са посочени следните участия:

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Седалище	Текущ период	Участие в %	Предходен период	Участие в %
"Транзитна зона" АД	гр.Варна	14	1	14	1
Общо		14		14	

Финансовите активи, обявени за продажба, са оценени и представени по цена на придобиване, намалена с натрупаната загуба от обезценка:

	Текущ период	Предходен период
Цена на придобиване		
Салдо на 1 януари	20	20
Салдо на 31 декември	20	20
Начислена обезценка		
Салдо на 1 януари	6	6
Салдо на 31 декември	6	6
Балансова стойност на 31 декември	14	14
Балансова стойност на 1 януари	14	14

В резултат на направените преценки на ръководството през 2019 г. не е установена необходимост за признаване на обезценка на притежаваните инвестиции.

Няма наложени ограничения върху притежаваните от Групата инвестиции заложи като обезпечение по задължения или по други причини.

4.3. Инвестиционни имоти

Обяснение	Земи	Сгради	Общо
Отчетна стойност:			
Салдо на 01 януари	261	3421	3682
Постъпили			
Трансфер от дълготрайни материални активи	20		20
Трансфер от материални запаси		348	348
Излезли		87	87
Салдо на 31 декември	281	3682	3963
Натрупана амортизация:			
Салдо на 1 януари		869	869
Амортизация за периода		140	140
Амортизация на излезлите		8	8
Трансфер към дълготрайни материални активи			
Салдо на 31 Декември		1001	1001
Балансова стойност на 01 Януари	261	2552	2813
Балансова стойност на 31 Декември	281	2681	2962

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Справка за полезния живот и използваните амортизационни норми на инвестиционните имоти:

Групи активи	Полезен живот (години)		Амортизационна норма	
	Текущ период	Предходен период	Текущ период	Предходен период
Сгради	25	25	4	4

През 2019 г. няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация. Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите.

Към 31 декември 2019 година е извършен преглед на инвестиционните имоти с цел проверка за наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че балансовата стойност на инвестиционните имоти не надвишава възстановимата им стойност.

Има ограничения върху правото на собственост на инвестиционни имоти, заложи като обезпечение по договори за банкови кредити с балансова стойност както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
	период	период
Сгради	245	260

4.4. Предоставени заеми

Предоставените от Групата дългосрочни заеми са договорени при следните условия:

Вид валута	Договорена сума	Падж	Текущ период			Предходен период		
			Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
Други заеми								
лева	9 хил.лв	2021 г.	3	6	9		3	3
Общо			3	6	9		3	3

Предоставените заеми от Групата са договорени с фиксиран лихвен процент.

Краткосрочната част на предоставените дългосрочни заеми към края на текущия и предходния отчетен период е представена в Счетоводния баланс на ред „Други вземания” (Приложение 6).

Във връзка със сключени договори за банкови кредити и за издаване на банкови гаранции са учредени залози върху вземания на Групата (Приложение 11).

5. Материални запаси

В консолидирания счетоводен баланс в състава на материалните запаси се включват:

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
Материалните запаси включват:		
Материали, в т.ч.:	442	830
- строителни материали	208	336
- резервни части	113	119
- горива и смазочни материали	70	77
- други материали	51	298
Готова продукция, в т.ч.:	1018	1548
- строителна продукция	956	1322
- бетонови изделия	47	31
- фракции	15	195
Незавършено производство, в т.ч.:	18	665
- строително-монтажни работи	18	665
Стоки, в т.ч	294	323
-сгради	108	107
-други стоки	186	216
Предоставени аванси, в т.ч.:	242	6
- свързани лица (Приложение 21)		
Общо	2014	3372

Няма ограничения върху правото на собственост на материални запаси, заложиени като обезпечения по банкови кредити.

В края на отчетния период, материалните запаси на Групата са представени по тяхната отчетна стойност, която не е по-висока от нетната им реализируема стойност.

Тъй като отчетната стойност на материалните запаси не е по – висока от нетната им реализируема стойност не са отчетени разходи за обезценка.

6. Вземания

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
Вземания от клиенти, в т.ч.:	6645	2859
- свързани лица (Приложение 20)	1436	2071
Вземания от доставчици, в т.ч.:	91	596
- свързани лица (Приложение 20)	22	
Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия (Приложение 20)	533	1414
Съдебни и присъдени вземания	45	42
- свързани лица (Приложение 20)	1	
Данъци за възстановяване, в т.ч.:	1	
- данък върху доходите на физическите лица	1	
Отложен данъчен кредит по Закона за данък върху добавената стойност	125	2
Вземания от подотчетни лица		1
Предоставени краткосрочни заеми на свързани лица (Приложение 20)	3319	2121
Лихви по предоставени краткосрочни заеми на свързани лица (Приложение 20)	106	112
Предоставени краткосрочни заеми на несвързани лица	293	326
Лихви по предоставени краткосрочни заеми на несвързани лица	10	32
Вземания за лихви и неустойки		
Вземания по предоставени депозити и гаранции, в т.ч.:	7	6
- над 1 година	5	5
Вземания за дивидент		120
Концесионна такса за възстановяване		107
Краткосрочна част на предоставените дългосрочни заеми (Приложение 4.4)	6	3
Други вземания	13	8
Общо	11194	7749

Във връзка със сключени договори за банкови кредити и за издаване на банкови гаранции са учредени залози върху всички настоящи и бъдещи вземания на Групата (Приложение 11).

Към 31.12.2019 г. вземанията по договори за оперативен лизинг, посочени в счетоводния баланс в статия “Вземания от клиенти”, са в размер на 475 хил. лв.

Предоставените от Групата 116 броя краткосрочни заеми са договорени при следните условия:

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Текущ период	Предходен период
Предоставени краткосрочни заеми на други свързани лица (Приложение 20)				
евро	12 хил. евро	2019		24
лева	3203 хил. лв.	2020	3203	2097
долари	74 хил. лв.	2019	231	
лихви		2020	120	128
			3554	2249
Предоставени краткосрочни заеми на несвързани лица				
лева	293 хил. лв.	2020	293	326
лихва		2020	14	32
			307	358
Общо			3861	2607

Предоставените краткосрочни заеми са договорени с фиксиран лихвен процент и не са обезпечени.

6.1. Обезценка на вземания

Обезценка на вземания	Текущ период			Предходен период		
	Брутна сума на вземането	Обезценка	Вземания нето	Брутна сума на вземането	Обезценка	Вземания нето
Обезценка на вземания от клиенти, в т.ч.:	7046	(401)	6645	3212	(353)	2859
- свързани лица	1758	(322)	1436	2334	(263)	2071
Обезценка на вземания от доставчици, в т.ч.:	98	(7)	91	631	(35)	596
- свързани лица	29	(7)	22	18	(18)	
Обезценка на съдебни вземания, в т.ч.:	79	(34)	45	81	(39)	42
- свързани лица	29	(28)	1	34	(34)	
Обезценка на предоставени краткосрочни заеми на свързани лица	3434	(115)	3319			
Обезценка на лихви по предоставени краткосрочни заеми на свързани лица	120	(14)	106			
Обезценка на предоставени краткосрочни заеми на несвързани лица	293		293	40	(8)	32
Обезценка на лихви по предоставени краткосрочни заеми на несвързани лица	14	(4)	10	128	(16)	112
Общо	11084	(575)	10509	4092	(451)	3641

6.2. Движението на обезценката на вземанията през годината е:

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
Обезценка в началото на периода	451	323
Признати/реинтегрирани обезценки на вземания	(132)	(173)
Начислена обезценка през периода	256	301
Обезценка в края на периода	<u>575</u>	<u>451</u>

7. Парични средства

Паричните средства включват:

	Текущ период	Предходен период
Парични средства в разплащателни сметки, в т.ч.:	103	223
- в лева	93	204
- в евро	3	17
- в щатски долари	7	2
Парични средства в каса, в т.ч.:	16	40
- в лева	11	35
- в евро	5	5
Ваучери, в т.ч	35	35
- в лева	35	35
Общо	<u>154</u>	<u>298</u>

Към датата на консолидирания финансов отчет няма парични средства, които не са на разположение за ползване, поради наложени ограничения.

8. Разходи за бъдещи периоди

Разходите за бъдещи периоди са както следва:

Вид на разхода	Дългосрочни разходи за бъдещи периоди		Краткосрочни разходи за бъдещи периоди	
	Текущ период	Предходен период	Текущ период	Предходен период
Нефинансови разходи				
- застраховки		4	100	101
- абонаменти			6	5
- разходи за придобиване право на концесия	47	23	3	1
-разходи по оперативна програма		91	110	
Общо	<u>47</u>	<u>118</u>	<u>219</u>	<u>107</u>

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Финансови разходи

- лихви по лизингови договори	2	2	15
- банкови комисионни		1	
-разходи инвестиционен кредит	23		
Общо	23	2	3
		15	

9. Собствен капитал

<i>Вид акции</i>	<i>Брой акции</i>	<i>Стойност (лева)</i>	<i>Номинал (лева)</i>	<i>Брой акции</i>	<i>Стойност (лева)</i>	<i>Номинал (лева)</i>
Поименни акции с право на глас	91075	91075	1	91075	91075	1
Общо	91075	91075	1	91075	91075	1

Участието в акционерния капитал е както следва:

<i>Акционери</i>	<i>Текущ период</i>				<i>Предходен период</i>			
	<i>Брой акции</i>	<i>Стойност (лева)</i>	<i>Платени (лева)</i>	<i>% на участие</i>	<i>Брой акции</i>	<i>Стойност (лева)</i>	<i>Платени (лева)</i>	<i>% на участие</i>
<i>физически лица</i>	91075	91075	91075	100	91075	91075	91075	100
Общо	91075	91075	91075	100	91075	91075	91075	100

Резерви

Законовите резерви са създадени в резултат на разпределението на печалбата от предходни години според изискванията на Търговския закон.

Източник за формиране на други резерви е балансовата печалба на Групата.

През текущия и предходния отчетен период не е взето решение за разпределение на дивиденди.

10. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в консолидирания счетоводен баланс:

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Отчетен обект	Временна разлика към 31.12.2019 г.	Данъчен ефект към 31.12.2019 г.	Временна разлика към 31.12.2018 г.	Данъчен ефект към 31.12.2018 г.
I. Отсрочени данъчни активи	1577	157	1351	135
1. Начислени разходи за обезщетения при пенсиониране	362	36	308	31
2. Начислени разходи за неползвани компенсиреми отпуски	358	36	195	19
3. Обезценка на вземания	575	57	451	45
4. Обезценка на дълготрайни активи	120	12	120	12
5. Обезценка на инвестиции	28	3	28	3
6. Задължения в увеличение на финансовия резултат, съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане	1		6	1
7. Провизии за гаранционно поддържане	97	10	85	8
8. Начислени доходи на физически лица	36	3	21	2
9. Други			137	14
II. Отсрочени данъчни пасиви	5270	527	5516	552
1. Разлика между счетоводни и данъчни балансови стойности	5270	527	5516	552

Към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г. няма намаляеми временни разлики, неизползвани данъчни загуби или кредити, за които не е признат актив по отсрочен данък.

Във връзка с преминаването на Групата от 01.01.2018 г. от МСФО към НСС като счетоводна база е извършено преизчисление, в резултат на което възникват отсрочени данъчни активи в размер на 1 хил.лв., признати в консолидирания отчет за собствения капитал.

През 2019 г. няма отсрочени данъци, признати директно в собствения капитал и не е извършена корекция в отсрочените данъци в резултат на промяна в данъчното законодателство.

11. Задължения

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
Задължения към банки, в т.ч.:	6048	3503
- до 1 година	5663	3503
- над 1 година	385	
Задължения по финансов лизинг, в т.ч.:	49	235
- до 1 година	49	186
- над 1 година		49
Задължения по получени аванси, в т.ч.:	117	1073
- свързани лица (Приложение 20)	32	
Задължения към доставчици, в т.ч.:	3914	696
- свързани лица (Приложение 20)	26	298
Задължения, свързани с асоциирани и смесени предприятия (Приложение 20), в т.ч.:	3540	2610
- до 1 година	1895	1175
- над 1 година	1645	1435
Задължения към персонала, в т.ч.:	502	372
- начислени компенсирани отпуски	281	157
Осигурителни задължения, в т.ч.:	144	116
- за компенсирани отпуски	60	34
Данъчни задължения, в т.ч.:	108	541
- корпоративен данък	33	94
- данък върху добавената стойност	2	396
- данъци върху разходите	3	2
- данък върху доходите на физическите лица	70	49
Задължения към застрахователи, в т.ч.:	7	39
- до 1 година	7	36
- над 1 година		3
Задължения по получени депозити и гаранции, в т.ч.:	30	35
- до 1 година	29	31
- над 1 година	1	4
Задължения за концесионно възнаграждение	61	41
Други задължения, в т.ч.:	4	47
- до 1 година	4	47
Общо	14524	9308

Задълженията на Групата по договори за оперативен лизинг към 31.12.2019 г. са в размер на 23 хил.лв.

Задълженията по получен дългосрочен банков заем са както следва:

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Текущ период			Предходен период		
			Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
Банкови заеми								
лева	2900 хил. лв.	01.11.2022 г.	385	817	1202		470	470
Общо			385	817	1202		470	470

Към 31.12.2019г. няма усвоени средства по сключен дългосрочен банков заем с договорена сума в размер на 9 300 хил.лв. Падежът на заема е 11.11.2029 г.

Получените дългосрочни банкови заеми са договорени при лихва: референтен лихвен процент плюс надбавка.

Условията по получените краткосрочни банкови заеми са както следва:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Текущ период	Предходен период
Банкови заеми				
лева	1956 хил.лв	25.06.2020 г.	1823	1514
лева	1897 хил.лв	25.10.2020 г.	1602	454
лева	5000 хил.лв	25.10.2020 г.	1421	106
лева	3000 хил.лв	25.09.2020 г.		959
Общо			4846	3033

Получените краткосрочни банкови заеми са договорени при лихва, определена на база стойността на референтен лихвен процент плюс надбавка (2018 г.: референтен лихвен процент плюс надбавка).

Задълженията по получените банкови заеми включват и задължения за лихви в размер на 2 хил. лв. (31.12.2018 г.: 2 хил. лв.).

Съдължници по сключени договорите за банкови заеми са свързани лица. За обезпечение на задълженията по банковите заеми са учредени:

- договорни ипотeki на недвижими имоти (Приложения 4.1 и 4.3);
- особени залози по реда на Закона за особените залози върху дълготрайни активи, собственост на Групата, както особен залог върху придобити със средства от банков кредит дълготрайни активи, след тяхното придобиване от кредитополучателя (Приложение 4.1);
- особен залог върху всички настоящи и бъдещи вземания по договор за безвъзмездна финансова помощ ведно с особен залог на сметките, по които тези вземания постъпват;
- залог по реда на Закона за договорите за финансови обезпечения върху вземания на дружество от Група, настоящи и бъдещи, по всички сметки в национална и чуждестранна валута при банките - кредитори, на които кредитополучателят е титуляр;
- договорна ипотека на недвижими имоти, собственост на свързано лице;
- особени залози върху движимо имущество, собственост на свързани лица.

Задълженията на Групата по получените 17 броя дългосрочни заеми от

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

свързани лица са както следва:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Текущ период			Предходен период		
			Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
Асоциирани и смесени предприятия								
лева	758 хил. лв.	31.12.2022	758		758	758		758
лева	677 хил. лв.	31.12.2023	677		677	677		677
лева	210 хил. лв	31.12.2024	210		210			
лева	лихва			2	2		24	24
			1645	2	1647	1435	24	1459

Получените дългосрочни заеми от свързани лица са договорени с фиксиран лихвен процент и не са обезпечени.

Задълженията на Групата по получените краткосрочни заеми от свързани лица са както следва:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Текущ период	Предходен период
Асоциирани и смесени предприятия				
лева	653 хил. лв.	31.12.2020 г.	653	152
Общо			653	152

Получените краткосрочни заеми от свързани лица са договорени с фиксиран лихвен процент и не са обезпечени.

12. Провизии, условни активи и условни задължения

12.1. Провизии за пенсии

За определяне на настоящата стойност на задълженията на Групата за изплащане на дефинирани доходи на персонала съгласно СС 19 *Доходи на персонала*, са извършени актюерски изчисления.

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на Групата за изплащане на обезщетения на наетия персонал към края на отчетния период при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на 6 брутни заплати към момента на пенсиониране.

Последната актюерска оценка на сегашната стойност на задължението по плановете за дефинирани доходи е направена към 31.12.2019 г., като са използвани услугите на сертифициран актюер.

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2019 г. са направени следните актюерски предположения:

- Демографски допускания – отразяват вероятността лицата, назначени по трудов договор, да останат при работодателя в момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и за тях да възникне задължение за изплащане на обезщетение:

- Смъртност – изчислява се за всяко лице индивидуално на базата на неговия пол и на възрастта му към момента на извършване на оценката. Към 31.12.2019 г. е използвана таблица за смъртност и средната продължителност на живот на населението на България за периода 2016 г. – 2018 г. на Националния статистически институт.

- Вероятност от оттегляне – на база на предоставената информация за текущото на персонала през последните две години и очакваното реструктуриране на Групата през следващите две години е отразена вероятността за напускане или предстоящо съкращаване. Тази вероятност е приложена към съществуващата структура на персонала, съобразно разпределението на лицата по пол и възраст към момента на извършване на оценката.

- Финансови допускания – прилагат се към развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност:

- Ръст на заплатите - размерът на този процент е определен на базата на статистическата информация за ръста на заплатите в Групата през последните пет години и на прогнозните очаквания за следващите години, според очакваното ниво на инфлация. Като се има предвид статистическата информация за доходите и инфлацията в страната и очакванията на работодателя е определен прогнозният ръст на заплатите. Използваният към края на предходната година ръст на заплатите е запазен, като за текущата година ръстът е в размер на 2% годишно.

- Процент на дисконтиране – процентът, с който ще се дисконтира задължението трябва да съответства на пазарните доходи към датата на счетоводния баланс, който носят първокачествените корпоративни облигации. При условие, че няма развит капиталов пазар, следва да се използват пазарните доходи на правителствените облигации. Удачно е също така като процент на дисконтиране да се използва и бъдещата норма на възвръщаемост на активите на предприятието. Поради дългосрочния характер на задължението и липсата на такива финансови инструменти, отразяващи фиксирана доходност за по-дълъг период, е преценено, че като норма на дисконтиране може да се приложи очакваният процент на доходност при инструменти с по-дългосрочен падеж от съществуващите. Процентът на дисконтиране, който е използван при изчисляване на задължението на „Пътища и мостове ЕООД към 31.12.2019г., е в размер на 1,50 % за целия срок на задължението.

- Други допускания – при определяне на момента на пенсиониране за всички лица, работещи по трудов договор в Групата, се предполага, че те ще се пенсионират според изискването за пенсия за осигурителен стаж и възраст за работещите при условията на трета категория труд.

Данните от извършената актюерска оценка са както следва:

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
Настояща стойност на задълженията на 1 януари	306	266
Непризната актюерска печалба (загуба) на 1 януари		
Задължение признато в счетоводния баланс на 1 януари	306	266
Разход за лихви за периода	5	5
Разход за текущ стаж за периода	48	40
Призната актюерска (печалба) загуба	13	10
Плащания през периода	(10)	(15)
Задължение признато в счетоводния баланс на 31 декември	362	306
Непризната актюерска (печалба) загуба на 31 декември		
Настояща стойност на задълженията на 31 декември	362	306

12.2. Други провизии и сходни задължения

Като други провизии в консолидирания счетоводен баланс са представени начислени провизии по договори за строителство. Изменението на признатото в консолидирания счетоводен баланс задължение е както следва:

Провизии:	Текущ период	Предходен период
I. Провизии за правни задължения, в т.ч.:	97	85
В началото на периода, в т.ч.:	85	82
- гаранционно поддържане	85	82
Признати през периода, в т.ч.:	(3)	
- гаранционно поддържане	(3)	
Възстановени /отписани/ през периода, в т.ч.:	(5)	(15)
-гаранционно поддържане	(5)	(15)
Възникнали през периода, в т.ч.:	20	18
- гаранционно поддържане	20	18
В края на периода, в т.ч.:	97	85
- гаранционно поддържане	97	85
Общо	97	85

12.3. Условни активи и пасиви

12.3.1. Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

Гаранции

По сключени от Групата договори за банкови гаранции и за предоставяне на кредит с общ договорен размер 8 000 хил.лв., банката приема да издава банкови гаранции в полза на Групата и/или на свързани лица. Договорите имат срок на валидност до 31.12.2028 г. Към 31.12.2019 г. по договора са издадени банкови гаранции с общ размер 3944 хил.лв.

Предоставени обезпечения

За обезпечаване на задължения по сключени от Групата договори за банкови кредити и по рамкови договори за банкови гаранции и за предоставяне на банкови кредити, са учредени ипотечи на недвижими имоти, особени залози на движимо имущество и на вземания на Групата (Приложение 11).

Групата е съдължник по сключени от свързани лица договори за банкови кредити и за издаване на банкови гаранции, с размер на дълга към 31.12.2019 г. 938 хил.лв. (2018 г.: 372 хил.лв.).

От Групата няма предоставени други обезпечения или гаранции на трети лица.

12.3.2. Получени гаранции и обезпечения от трети лица

По сключени от Групата договори за банкови заеми и рамков договор за банкови гаранции и предоставяне на банков кредит, са учредени договорни ипотечи на недвижими имоти и залог по реда на Закона за особените залози на движимо имущество, собственост на свързани лица.

Свързани лица са съдължници по сключените договори за банкови заеми и за издаване на банкови гаранции и договори за финансов лизинг.

От Групата няма получени други обезпечения или гаранции от трети лица.

12.3.3. Заведени съдебни дела от и срещу Групата

От Групата: Към 31.12.2019 г. неприключилите съдебни дела, заведени от Групата, са както следва: две търговски дела срещу контрагенти с претендирана главница, лихви и разноси в общ размер 28 хил.лв.; две административни дела срещу наложени парични санкции в размер на 14 хил.лв.; шест изпълнителни дела срещу контрагенти с претендирана главница, лихви и разноси с общ размер 35 хил.лв.; пет граждански дела с претендирани главница, лихви и разноси с общ размер 55 хил.лв.; едно арбитражно дело с претендирана главница и разноси с общ размер 20 хил.лв.

Срещу Групата: Към 31.12.2019 г. има едно неприключило гражданско дело заведено срещу Групата с материален интерес 4 хил.лв.

13. Финансирания и приходи за бъдещи периоди

13.1 Финансирания

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
Финансиране за дълготрайни активи признато в консолидирания счетоводен баланс на 01 януари	2 220	1 062
Получено финансиране за дълготрайни активи през периода	770	1 275
Признато финансиране за дълготрайни активи през периода	(264)	(117)
Финансиране за дълготрайни активи признато в консолидирания счетоводен баланс на 31 декември	2 726	2 220

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, свързани с активи, включват:

- получена през предходни отчетни периоди безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013 г.”;

- получени през 2019 г. 737 хил. лв. по сключен договор по оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност 2014-2020“ за доставка на дълготрайни материални активи.

- получени през 2019 г. 33 хил.лв. по оперативна програма “Развитие на човешките ресурси 2014-2020 г.” за закупуване на дълготрайни материални активи.

	Текущ период	Предходен период
Финансиране за компенсация на разходи признати в консолидирания счетоводен баланс на 01 януари	24	41
Получено финансиране за компенсация на разходи през периода	66	7
Признато финансиране за компенсация на разходи през периода	(90)	(24)
Финансиране за компенсация на разходи признато в консолидирания счетоводен баланс на 31 декември		24

По сключен през 2017 г. договор по ОП “Развитие на човешките ресурси 2014-2020 г. са получен 41 хил.лв. за компенсация на разходи. Получените допълнително средства през 2019 г. са в размер 66 хил.лв, които са одобрени разходи съгласно бюджета по договора.

За 2019 г. и 2018 г. няма неизпълнени условия, свързани с получените финансираня. Не са настъпили непредвидими събития, които биха попречили на изпълнението на условията, свързани с получените финансираня.

13.2 Приходи за бъдещи периоди

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
Нефинансови приходи за бъдещи периоди		
Нефинансови приходи за бъдещи периоди на 01 януари, в т.ч.:		5
- до 1 година		5
- над 1 година		
Възникнали през периода		
Признати през периода		(5)
Нефинансови приходи за бъдещи периоди на 31 декември, в т.ч.:		
- до 1 година		

През 2019 г. и през 2018 г. няма отчетени финансови приходи за бъдещи периоди. Отчетените нефинансови приходи за бъдещи периоди през 2017 г. са приходи от наеми на инвестиционни имоти и са признати през 2018 г.

14. Приходи

	Текущ период	Предходен период
Нетни приходи от продажби		
Продукция, в т.ч.:	24338	19510
- строителна дейност (Приложение 15)	23444	18883
- производствена дейност	894	627
Стоки	577	1331
Услуги, в т.ч.:	1341	1359
- хотелиерство	229	223
- услуги с механизация	421	312
- транспортни услуги	653	670
- други	38	154
Наеми	1055	866
Общо	27311	23066

Приходите за 2019 г. за отдадени на оперативен лизинг активи са в размер на 1055 хил.лв.

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
Другите приходи включват:		
Приходи от продажби на дълготрайни активи	328	520
Приходи от финансираня (Приложение 13.1)	354	141
Получени обезценени вземания	8	33
Присъдени лихви по съдебни дела	8	3
Излишъци от активи		35
Възстановени суми	39	
Отписани задължения	167	536
Приходи от продажба на материали	4	14
Отписани провизии	5	15
Глоби и неустойки	5	64
Застраховки	34	
Други	4	9
Общо	956	1370

Разходи за придобиване на активи по стопански начин включват:

	Текущ период	Предходен период
Сгради	330	367
Материални запаси	113	71
Общо:	443	438

Като приходи от финансираня в консолидирания отчет за приходите и разходите са отразени:

- амортизациите на дълготрайни активи, закупени със средства от получени безвъзмездни финансови помощи по оперативни програми в размер на 264 хил. лв. (2018 г. : 117 хил. лв.) (Приложение 13.1);
- получени през 2019 г. безвъзмездни средства за одобрени разходи от МТСП по ОП “Развитие на човешките ресурси по договор „Добри и безопасни условия на труд в размер на 90 хил.лв (2018 г.:24 хил.лв) (Приложение 13.1).

15. Договори за строителство

Съгласно СС 11 „Договори за строителство”, приходите и разходите по договорите за строителна дейност се признават за текущи, чрез съпоставяне етапа на изпълнение на договорната дейност спрямо края на отчетния период. Няма сключен договор за строителство, който обхваща два строителни обекта.

Отчетените през 2019 г. приходи по договорите за строителство са в размер на 23 444 хил.лв. (2018 г.: 18 883 хил.лв.).

По договори за строителство, които са в процес на изпълнение към края на отчетния период, през 2019 г. са извършени общо разходи в размер на 18 хил.лв.

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Към 31.12.2019 г. няма вземания и направени удръжки от клиенти по неприключилите договори за строителство.

16. Разходи

	Текущ период	Предходен период
1. Разходи за суровини и материали, в т.ч.:	10036	8224
- основни суровини	6704	5393
- горива и смазочни материали	1514	1260
- спомагателни материали	1030	847
- резервни части	261	340
- електроенергия	359	260
- топлоенергия	95	72
- вода	58	27
- охрана на труда	4	17
- други	11	8

Разходите за основни суровини и материали включват :

	Текущ период	Предходен период
Асфалтови смеси	5419	4621
Фракции	650	520
Бетонови изделия	519	145
Бетон	116	107
Общо	<u>6704</u>	<u>5393</u>

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
2. Разходи за външни услуги, в т.ч.:	8370	7968
- услуги от подизпълнител	6848	6608
- наеми	14	9
- разходи за комуникации	59	36
- реклама	10	5
- разходи за транспорт	172	43
- консултантски и одиторски услуги	27	80
- поддръжка на активи	340	225
- услуги механизация	29	72
- охрана	278	220
- застраховки	202	148
- такси за услуги	149	85
- абонаментни такси	19	20
- концесионни такси	172	328
- съдебни такси	40	61
- куриерски услуги	6	6
- комисионни възнаграждения	2	7
- други	3	15

Разходите за 2019 г. за получени по оперативен лизинг активи са в размер на 14 хил.лв.

	Текущ период	Предходен период
3. Други разходи, в т.ч.:	1613	1964
- разходи за командировки	341	292
- балансова стойност на продадени активи	322	1088
- провизии (Приложение 12.2)	20	18
- данъци и такси	444	242
- отписани вземания	300	94
- глоби и неустойки	12	63
- представителни разходи	11	8
- брак на активи	147	1
- дарения	1	1
- обезщетение по съдебни дела	9	156
- други	6	1

17. Доходи на персонала

За 2019 г. средносписъчният състав на персонала в Групата е 252 работници и служители (2018 г.: 238 работници и служители).

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
Разходи за възнаграждения, в т.ч.:	3886	3051
- краткосрочни доходи на персонала	3830	3011
- провизии за пенсии (Приложение 12.1)	56	40
Разходи за осигуровки	647	538
Задължения към наети лица, в т.ч.:	864	678
- провизии за пенсии (Приложение 12.1)	362	306
Задължения към осигурителни организации	144	116

През текущата година съгласно Кодекса на труда са изплатени 49 хил.лв. на персонала при прекратяване на трудови правоотношения за неизползван отпуск, за неспазено предизвестие и като обезщетение при пенсиониране.

Към 31.12.2019 г. няма предоставени аванси и заеми на административния персонал и членовете на органите на управление.

В състава на разходите за заплати и социално осигуряване се включват и начислените разходи за неползвани компенсируеми отпуски, дължимите социални и здравни осигуровки към тях, а така също и дължими обезщетения за предстоящо пенсиониране на персонала.

18. Финансови приходи и разходи

Реализираните финансовите приходи и разходи са:

	Текущ период	Предходен период
I. Финансови разходи		
1. Разходи за лихви, в т.ч.:	145	197
- свързани с асоциирани и смесени предприятия (Приложение 20)	5	41
2. Отрицателни валутни разлики	2	3
4. Други финансови разходи	50	49
Общо	197	249
II. Финансови приходи		
1. Приходи от лихви, в т.ч.:	65	60
- свързани с асоциирани и смесени предприятия (Приложение 20)		3
2. Положителни курсови разлики	1	1
Общо	66	61

19. Разходи за данъци от печалбата

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
Текущ разход за данък	134	88
Изменение на отсрочени данъци в консолидирания отчет за приходите и разходите (Приложение 10)	(47)	(132)
Разходи за данъци от печалбата	<u>87</u>	<u>(44)</u>

20. Свързани лица

Свързаните лица, при които е налице контрол и тези, с които Групата има сделки и салда през текущия и предходния период, са както следва:

Свързани лица

"Пътища и пътни съоръжения" АД

ДЗЗД "Бургас яхт клуб"

ДЗЗД "Обединение Пътища"

ДЗЗД "Варна Булеварди 2017"

ДЗЗД "Интертек-ПМостове"

ДЗЗД "Пътища Михайлов"

"Пътно поддържане Велико Търново" ЕООД

"Пътища и мостове - ПРО" ООД

"П и М Агро" ООД

"Инжконсулт" ЕООД

"Инжконсултпроект" ООД

"Агенция за сградно управление и сигурност" ООД

ЕТ "РИК - Росен Колелиев"

"Пресбетонел" ЕООД

"Сатис мениджмънт" ЕООД

"Конкорд" ООД

"Сатис паркинги" ЕООД

Вид на свързаност

Дружество - майка

Смесено дружество

Смесено дружество

Смесено дружество

Смесено дружество

Смесено дружество

Асоциирано дружество

Асоциирано дружество

Друго свързано лице

Друго свързано лице

Друго свързано лице

Друго свързано лице

Друго свързано лице

Друго свързано лице

Друго свързано лице

Друго свързано лице

Друго свързано лице

Съставът на ключовия ръководен персонал е оповестен в Приложение 1.1 към консолидирания финансов отчет на дружеството.

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Извършени са следните сделки със свързани лица:

	Текущ период	Предходен период
а) Продажба на активи и услуги		
- асоциирани дружества	2161	1790
- смесени дружества	2879	6249
- други	401	1441
	<u>5441</u>	<u>9480</u>
б) Приходи от наеми		
- асоциирани дружества	155	
- други свързани лица	437	467
	<u>592</u>	<u>467</u>
в) Предоставени заеми		
- асоциирани дружества		648
- други свързани лица	2065	292
	<u>2065</u>	<u>940</u>
г) Върнати предоставени заеми		
- асоциирани дружества		648
- други свързани лица	752	456
	<u>752</u>	<u>1104</u>
д) Лихви по предоставени заеми		
- асоциирани дружества		3
- други свързани лица	57	46
	<u>57</u>	<u>49</u>
е) Получени заеми		
- асоциирани дружества	1299	2285
- други свързани лица		127
	<u>1299</u>	<u>2412</u>
ж) Изплатени заеми		
- асоциирани дружества	588	1456
- други свързани лица		127
	<u>588</u>	<u>1583</u>
з) Лихви по получени заеми		
- асоциирани дружества	5	41
- други свързани лица	1	1
	<u>6</u>	<u>42</u>
и) Разходи за наеми		
- други свързани лица	3	3
	<u>3</u>	<u>3</u>
к) Закупуване на стоки и услуги		
- асоциирани дружества	5774	4831
- други свързани лица	1763	958
	<u>7537</u>	<u>5789</u>

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

Салдата, произтичащи от сделки със свързани лица, са следните:

	Текущ период	Предходен период
Вземания от свързани лица		
<i>Асоциирани дружества, в т.ч.:</i>	<i>345</i>	<i>1404</i>
- продажба на активи и услуги	36	1404
- предоставени аванси	309	
<i>Смесени дружества, в т.ч.:</i>	<i>188</i>	<i>10</i>
- продажба на активи и услуги	168	10
- присъдени вземания	20	
<i>Други свързани лица, в т.ч.:</i>	<i>4884</i>	<i>4304</i>
- продажба на активи, услуги и наеми	1758	2334
- начислена обезценка на вземания за продажба на активи, услуги и наеми	(322)	(263)
- предоставени аванси за услуги	29	18
- начислена обезценка на предоставени аванси за услуги	(7)	(18)
- предоставени заеми	3434	2121
-начислена обезценка по предоставени заеми	(115)	
- лихви по предоставени заеми	120	128
- начислена обезценка на лихви по предоставени заеми	(14)	(16)
- съдебни вземания	29	34
- начислена обезценка на съдебни вземания	(28)	(34)
	5417	5718

Вземанията от свързани лица по видове са следните:

	Текущ период	Предходен период
Вземания по продажби на активи, услуги и наеми	1640	3485
Вземания по предоставени аванси за услуги	22	
Вземания по предоставени аванси за материални запаси	309	
Вземания по предоставени заеми	3319	2121
Съдебни вземания	21	
Вземания по лихви по предоставени заеми	106	112
	5417	5718

„ПЪТИЩА И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2019 г.

	Текущ период	Предходен период
Задължения към свързани лица		
<i>Асоциирани дружества, в т.ч.:</i>	3534	2595
- от получени активи и услуги	139	437
- получени аванси	1095	547
- получени заеми	2298	1587
- лихви по получени заеми	2	24
<i>Смесени дружества, в т.ч.:</i>	6	15
- от получени аванси	6	6
- лихви по получени заеми		9
<i>Други свързани лица, в т.ч</i>	58	298
- от получени аванси	32	
- от получени активи и услуги	26	297
- от наеми		1
	3598	2908

Задълженията към свързани лица по видове са следните:

	Текущ период	Предходен период
Задължения по получени активи и услуги	165	734
Задължения по получени аванси	1133	553
Задължения за наеми		1
Задължения по получени заеми	2298	1587
Лихви по получени заеми	2	33
Други		
	3598	2908

Условията, при които са извършвани сделките, не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

21. Концесионни възнаграждения

Към 31.12.2019 г. „Пътища и мостове” ЕООД („Концесионер”) има предоставени от Министерство на икономиката и енергетиката („Концедент”) концесионни права за добив на строителни и скалнооблицовъчни материали със срок от 35 години.

За получените концесионни права „Концесионерът” дължи на „Концедента” концесионно възнаграждение. Определянето на дължимото концесионно възнаграждение се извършва въз основа на Методика за определяне на конкретния размер на концесионното възнаграждение за добив на строителни и скалнооблицовъчни материали.

Концесионното възнаграждение се заплаща на две вноски авансово и окончателно в срок до 30 януари всяка година.

Във връзка със получените от „Пътища и мостове” ЕООД концесионни права са издадени банкови гаранции.

22. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

Освен оповестените по-горе, през 2019 г. не са извършвани промени в приблизителните счетоводни стойности, които оказват значителен ефект през текущия период или се очаква да окажат значителен ефект през бъдещи периоди.

23. Събития, настъпили след датата на консолидирания финансов отчет

Съществено некоригиращо събитие е разпространението на пандемията от коронавирус (COVID-19). Нарушаването на обичайната икономическа дейност в Р България в резултат на COVID-19 може да повлияе неблагоприятно върху операциите на Групата, в частност върху приходите от продажби, както и върху събираемостта на изпълнените и фактурирани строително-монтажни работи.

Епидемията от коронавирус стартира от Китай в края на 2019 година и се разпространи из целия свят. В България първите положителни проби бяха потвърдени на 8 март 2020 г. и впоследствие, беше въведено извънредното положение с решение на Парламента на 13 март 2020 г. Наложени са строги протиепидемични мерки и ограничения, които водят до нарушаване на нормалната икономическа дейност почти на всички стопански субекти в страната. Поради непредсказуемата динамика на COVID-19, обхватът и ефектите върху бизнеса е сложно и практически невъзможно да бъдат оценени с точност на този етап. Очаква се приемането на редица важни социално-икономически мерки и съпътстващи законодателни промени, които да смекчат ефектите и подпомогнат бъдещо възстановяване на българската икономика.

Ситуацията, свързана с COVID-19, представлява съществено некоригиращо събитие по СС10.

Идентифицираните евентуални рискове и несигурностите, създадени за бизнеса от пандемията COVID-19 са отложените от Възложителя, в лицето на държавата и общините, обществени поръчки за срока на извънредното положение и подновяването им след отмяната му. Това ще доведе до забава в решенията на Възложителя и при евентуално одобрение до изпълнението на строителните обекти.

Наличие на неблагоприятни последствия и естеството им, в резултат на COVID-19 са спад в приходите, забава в плащанията от клиенти и към доставчици.

Последиците от COVID-19 не могат надеждно да се оценят на този етап.

Групата обмисля мерки за справяне с извънредната ситуация, насочени към намаляване на негативните последствия от епидемията.

Няма индикации за значително повлияване на принципа-предположение за действащо предприятие в резултат от пандемията.

Няма други събития, настъпили между датата на финансовия отчет и датата, на която финансовия отчет е одобрен за публикуване, които следва да бъдат оповестени.

Консолидираният финансов отчет е официално одобрен от Съвета на директорите с Протокол от 16 юни 2020 г.